

Universitätsbibliothek Paderborn

**Dn. Conradi Clingii Theologi Et Ecclesiastae Celeberrimi
(dum vixit) apud Erphordiam Turingiæ, Catechismvs
Catholicus, summam Christianæ institutionis IIII. libris
succinctim complectens**

Klinge, Konrad

Coloniae, 1570

VD16 K 1309

caput XIII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-29452

balant &c. attamen illa tandem accepit in virum iu-
niorem Tobiam virum sanctum &c. Postremo quan-
tum displiceat D E O inhonesta chorea, patet ex pu-
nitione, nam Moyses saltantes coram vitulo interse-
cit penè 23. millia, Exod. 32. & decollatio Ioannis
Baptistæ, quo non maior fuit inter natos mulierum,
Matthæi 11. prouenit ex saltatione pueræ, cui rex si-
mulatum iuramentum tenuit &c. Sequitur autem
ex huiusmodi saltationibus non solum mors animæ,
sed etiam mors infantum, cum prægnantes mulie-
res inter saltandum immodicè circumgyrantur, ita
ut non solum nudi pedes, sed nescio quæ alia vi-
deantur, & sæpè incident in infirmitates ob nimiam
fatigationem & inflammationem &c. adde quod nec
villarum regionum externarum saltatio turpior est
quam Germanorum.

Marc. 6.

CAPUT XIII.

ARGUMENTA.

1. De peccato iræ, & quid sit.
2. Quos gradus habeat & Christus notauit.
3. Damna quæ sequuntur ex ira.

Rimò, ira est motus animi, qui se cupit
ylcisci in alio, siue per verba ut conui-
cia, blasphemiae, exprobrationes, aut fa-
cto per vim, per vulnera, homicidium, &
alia damna siue aperta, siue clancularia
&c. Ideò admonet nos Apostolus Iacobus: sit omnis
homo tardus ad iram ira enim viri iustitiam Dei non
operatur, iustitia Dei fides, pax, timor, charitas &c.
sed iracundus nec Deum timet, nec pacem, nec cha-
ritatem vel amorem proximi habet. Homo igitur
Christianus tardus esse debet ad iram. Est autem du-
plex ira, iusta & iniusta. Iusta ira est sine peccato, & fit

M. M. 4

quando

quando contra culpam & peccatum fratris quis irascitur, non contra personam fratris: nam aliud est irasci fratri, aliud culpe fratris. Sic Moyses māsuetissimus & seruus Dei irasciebatur proiiciens in terram duas tabulas, & fregit, & occidit 23. millia hominū. Sed in peccatū idololatriæ sic exarist Exo. 32. Sic Phinees occidit virum & mulierē in actu Venereo cōtra p̄ceptum Dei, Num. 25. Sic Dauid nuncio irascitur, qui interfecit regem yncū Domini, 2. Reg. 1. & Helias propheta Sacerdotes Baal, tertio. Regum 18. Sic Petrus peccatum mendacij quod vir cum uxore comisit, Actorum quinto corrigit, & moriuntur &cāt. Omnia huiuscemodi facta sunt propter culpam, non fratrem aut personam. Corpora punita sunt & occisa, ut Spiritus viueret, si p̄enituerint corde, & fidem ad Dēm seruauerint. & sic inquit propheta, & Paulus Ephes. 4. Irascimini, & nolite peccare, id est, culpe irascimini, sed ita, ne ira grauior sit peccato, pro quo irascimur. In iusta autem ira grauissimum est peccatum, quando quis sine causa & veritate, ex detractione vel alio signo occasionem sumit, & irascitur per multos dies: & hanc maximē prohibet scriptura & Deus. Talis erat ira Cain aduersus Abel, Genes. 4. Talis regis Saul contra regem Dauid, 1. Reg. 18. Iustus igitur habet causam ex Zelo Dei, ne ipse irascatur, ut patet in Moysē, Phineas, Helias, & Christo ipso, cūm ē templo ejaceret vendentes &c. sed in iusta ira est grauissimum peccatum. 1. Ioan. 3. Qui odiit fratrem suum, id est, personam vel hominem, & non peccatum eius, homicida est &c.

Secundo, ira habet suos gradus & etiam grauitatem p̄enarum, secundūm gradus. Ita enim Christus tres ponit gradus iræ, Matthēi quinto: Audistis quia dictum est antiquis, Non occides. Qui autē occiderit, reus erit iudicio. Ego autē dico vobis, quia omnis qui irascitur fratri suo, scilicet occulte in corde etiam si

etiam si os & manus quiescerit, reus erit iudicio. Deinde secundum ponit gradum, dicens: Qui autem fratri suo dixerit, Racha, reus erit concilio. Postea tertium ponit gradum: Qui autem dixerit fratri suo, fatue, reus erit gehennæ ignis: Hos tres gradus ponit Christus, veluti quando malefactor ad iudicium dicitur, ut occidatur & corrigatur. nam qui vnum occiderit, is dignus est iudicio, id est, ut pro tribunali statutum coram quo accusetur, & quatenus sententia feratur tam in talem, qui mortem meruerit, iste est primus gradus ad mortem: sed nondum lata est sententia, habet enim adhuc spatium interloquendi, quatenus possit liberari: deinde, quando sententia lata est, quod mori debet homicida, tunc incidit in concilium, qua poena aut quo genere supplicij debeat puniri, vtrum igne, an gladio, an virgis tantum &cæt. & iste est secundus gradus, morti proximior, quam prior erat, ira ut iam nec liberari, nec effugere possit. Tertio, quando sententia de poena diuulgata est per consultationem iudicis, tunc traditur Lictori, ut exequatur iustitiam: & hic est ultimus gradus. Sic Christus notat quoq; hos gradus, & primo quod qui irascitur fratri, quod is dignus sit gehennæ ignis, hoc est iudicium, & sententia haec iam diuulgatur, quod dignus est igne gehennæ: qui etiam ultra iram cordis dicit Racha, id est, qui signo exteriori etiam irascitur, is grauius peccat, & profundius tendit in infernum: qui vero etiam verbo, fatue, & manum infert, occidit atque irascitur, is profundissime ad infernum tendit: & sic ira est vna condemnatio ac poena infernalis, attamen eò amplius & grauius erit poena ignis, quanto magis abundauerit malitia & ira: nam secundum gradus delicti erit & plagarum modus. Ex predictis gradibus liquet, quam graue peccatum sit ira iniusta. Vult enim Deus à nobis pacem & charitatem mutuam atq; fraternam, non iram vel rancore:

MM 5 nom

non vult ut alter alterum condemnet aut occidat: nō omnes vitam ab ipso habemus atque salutem, ipse solus diues est in omnes, Romanorum 10. Vnde Iacobus & Ioannes Luc 9. commoti, quod Samaritæ non recipiebant Christum, dixerunt: Domine, vis ut ignis descendat de cælo, &cæt? & increpauit eos, dicens: Nescitis cuius spiritus estis, filius hominis non venit animas perdere, sed saluare. Hunc magistrum debemus sequi, & non affectus nostros. Ephes. 5, Sol non occidat super iram vestram, &c.

§. Tertiò, grauissima damna sequunturiram: pri-
mùm, quia Deus de corde nostro expellitur, & dia-
bolo locum damus per iram, id quod periculosest,
secum deferre in corde Sathanam, cum eo die no-
struque comedere & bibere: ubi enim est charitas, ibi
Deus habitat, vt 1. Ioan quarto. Deus charitas est, &
qui manet in charitate, manet in Deo, & Deus in il-
lo. Si igitur diabolus cor nostrum per iram possidet,
quomodo Deus in nobis manet? vnde aperte iube-
mur Ephes. quinto de vitanda ira, vt non locum de-
mus diabolo. Nemo igitur ad dormiendum se com-
ponat, quin prius iram abijciat, & Ephes. 4. Nolite
spiritum Domini contristare, sed tunc contristatur
spiritus sanctus, quandò per iram & peccatum expel-
latur. Ob id Apostolus flectit genua ad Deum patrem
Domini nostri Iesu Christi, quatenus Christus habi-
tet in cordibus nostris per fidem, & propheta David
Psalm. 50. petijt, Spiritum sanctum tuum nè auferas
à me. Ideo dicitur, Nolite contristare spiritum Dei,
in quo consignati estis in die redemptionis. Ideo o-
mnis amaritudo, ira & blasphemia tollatur à vobis,
& estote inuicem benigni, mites & misericordes, do-
nantes inuicem, sicut Deus donauit nobis in Chri-
sto, id est, propter Christum. Secundum damnum est,
quod ira non solum priuat Deo, sed etiam vitam no-
stram.

stram minuit. Eccle. 10. Zelus & iracundia minuantur
dies, impediunt & tollunt rationem. vnde Cato:

Impedit ira animum, ne possit cernere verum.

Vnde iracundi assimilatur lapidi, qui percussus, scintillam emittit. Sic iracundus tactus verbo, prorum-
pit in blasphemias, conuicia & rixas. Job. 18. lapis ca-
lore solutus, in æs conuertitur, id est, sonum reddit
&cæt. Porro iracundia est sicut æs aut cymbalum.
Gregorius: Qualis unusquisque apud se latet, illata
contumelia probat. Tertium damnum est, quod ira
non solum nobis ipsis nocet, sed etiam omnibus alijs
hominibus & cœtaris. Occidit enim homines, & in
mille & irreparabilia damna inducit. Vnde enim in-
cendia urbium, & villarum depopulationes, ac deua-
stationes agrorum, vinearum, &cæt. nisi ex ira? Sic
Absolon incendit messem Ioab, 2. Reg. 14. qui postea
fuit suspensus & transfixus. Sic Samson incendit mes-
sem Philistinorum, Iudic. 16. Sed postea ipse captus
& oculis priuatus fuit. & Matth. 25. Si Deus est puni-
turus eos, qui peregrinos & pauperes non vel colli-
gunt vel recipiunt hospitio, quanto magis illos, qui
alios ex furore suo priuant & domibus, & agris, &
bonis suis?

CAPUT XIII.

ARGUMENTA.

1. *Quid sit maledictio & conuicium, siue
oder iherren.*
2. *Quas personas singulariter exprimit scriptura,
ne eis maledicamus.*
3. *De poena maledicentium.*

Primo